

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Zaaknummer: Z/20/39533
Datum collegebesluit: dinsdag 1 september 2020
Datum commissievergadering: woensdag 30 september 2020
Datum raadsvergadering: dinsdag 13 oktober 2020

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Startnotitie beleidsplan inburgering
Portefeuillehouder: Wethouder Zweerts de Jong
Programma: 6

Kernboodschap: In december wordt het beleidsplan inburgering ter vaststelling aan de raad voorgelegd. De startnotitie gaat in op het proces om te komen tot dit beleidsplan. De afgelopen periode zijn de ontwikkelingen die de Wet inburgering 20.. met zich meebrengt, alsook welke afwegingen hierbij gemaakt kunnen worden en welke samenwerking hierbij gezocht kan worden, gezien. Op basis daarvan is een koers ingezet, welke in de startnotitie toegelicht wordt. Tegelijkertijd geldt dat in de Wet inburgering 20.. al veel zaken zijn vastgelegd. De beleidsruimte die de wet dus nog biedt, is beperkt. Dit wordt nader toegelicht in de startnotitie; ook wordt een voorstel gedaan met betrekking tot de invulling van deze ruimte middels uitgangspunten die als kader kunnen dienen voor de verdere beleidsontwikkeling.

Bijlagen: 1. Startnotitie beleidsplan inburgering
2. Informatiebrief ontwikkelingen Wet inburgering 2021 d.d. 11-02-2020

Stukken ter inzage: Nee
Beslispunten: 1. De startnotitie beleidsplan inburgering vast te stellen.

Relatie met: ☐ Agendapunt: (bijv. een aangehouden stuk of een stuk wat nog moet komen of al geweest is)
☐ Toezegging:
☐ Amendement/motie:
☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Startnotitie beleidsplan inburgering.

Samenvatting

Per 1 juli wordt de Wet inburgering 20..¹ gewijzigd. De gemeente krijgt hiermee nieuwe taken en verantwoordelijkheden, en krijgt tevens de regie over de inburgering. De Wet inburgering 20.. vormt daarmee een sterk contrast met de huidige Wet inburgering (2013), waarbij de inburgeraar zelf verantwoordelijk is voor zijn of haar traject. De gemeente speelt hier, zeker in verhouding tot het nieuwe inburgeringsstelsel, slechts een zeer kleine rol in.

De nieuwe Wet inburgering heeft als doel ervoor te zorgen dat de inburgering van nieuwkomers eraan bijdraagt dat zij zo snel mogelijk meedoen in Nederland, het liefst via betaald werk. Inburgeringsplichtigen bereiken het voor hen hoogst haalbare taalniveau en kennis van de Nederlandse maatschappij, in combinatie met gerichte inspanningen op participeren naar vermogen vanaf de start van het inburgeringstraject.

Eerder dit jaar heeft het college de gemeenteraad een informatiebrief gestuurd, met daarin onder andere een planning. Na het verzenden van deze brief is de invoering Wet inburgering 20.. echter uitgesteld, van 1 januari naar 1 juli 2021. Hierdoor is de eerder gecommuniceerde planning gewijzigd. In de startnotitie is een bijgewerkte planning opgenomen.

De afgelopen periode heeft het college zich beraad op de ontwikkelingen die de Wet inburgering 20.. met zich meebrengt alsook welke afwegingen hierbij gemaakt kunnen worden en welke samenwerking hierbij gezocht kan worden. Op basis daarvan is een koers ingezet, welke in de startnotitie toegelicht wordt. Daarnaast worden ook de kaders voor het hiertoe te ontwikkelen beleidsplan voorgesteld. Ook wordt een doorkijk gegeven naar het proces, de planning en de wijze waarop participatie met betrekking tot de beleidsontwikkeling wordt georganiseerd.

Beoogd effect

De gemeenteraad de kaders voor de verder beleidsontwikkeling vast te laten stellen, wat bijdraagt aan de realisatie van een goed lokaal inburgeringsstelsel.

Argumenten

1.1 Het betreft een wettelijke taak

Gemeenten krijgen de wettelijke taak om uitvoering te geven aan de Wet inburgering.

1.1 Het voorstel past in het ingezet beleid

Conform het Beleidsplan Sociaal Domein en het coalitieakkoord zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd welke via de startnotitie aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

1.2 De strategische richtingen die in de startnotitie zijn vermeld, zijn benoemd om een beeld te geven van wat in het beleidsplan inburgering onder andere aan de orde zal komen

Middels de startnotitie worden een aantal uitgangspunten en aandachtspunten met betrekking tot het beleidsplan en de verdere lokale uitwerking van het inburgeringsstelsel voorgelegd aan de gemeenteraad. Op deze manier wordt een kader gesteld waarbinnen de verdere uitwerking plaats kan vinden. Daarnaast wordt de gemeenteraad voorbereid op de vaststelling van een beleidsplan en een verordening, welke in een later stadium aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Kanttekeningen

1.1. Er blijven nog enkele zaken onduidelijk

Ondanks de huidige onduidelijkheden (de lagere regelgeving en, volgend op de landelijke bekendmaking van het budget dat gemeenten tegemoet mogen zien, een doorberekening van een gedeelte van dat budget naar individuele gemeenten) is de verwachting dat de nieuwe wet nog steeds ingaat per 1 januari 2021 en dat gemeenten vanaf dat moment verantwoordelijk zijn voor de uitvoering ervan.

¹ Zo genoemd omdat het nog een wetsvoorstel betreft, welke nog door de Eerste Kamer moet worden vastgesteld en daarna moet worden gepubliceerd in het Staatsblad.

Communicatie/participatie

Op basis van het coalitieakkoord en het Beleidsplan Sociaal Domein zijn een aantal uitgangspunten met betrekking tot het te ontwikkelen beleidsplan geformuleerd. Deze dienen als vertrekpunt voor een verdere discussie. In de Wet inburgering 20.. zijn al veel zaken vastgelegd met betrekking tot de inrichting en uitvoering van het inburgeringsstelsel. Voor een aantal punten geldt dat deze nog in meer detail worden uitgewerkt in de lagere regelgeving. De beleidsruimte die de nieuwe wet biedt, beperkt zich op basis van de memorie van toelichting behorend bij de nieuwe wet dan ook tot het zorgen voor een passend aanbod (en dan met name de realisatie van een tijdige start) en de vormgeving van de begeleiding en ondersteuning van inburgeringsplichtigen tijdens het inburgeringstraject. Op kaderstellend niveau is de ruimte dus beperkt. Wel is het mogelijk om uitgangspunten zoals voorgesteld in deze startnotitie te bepalen.

Voorafgaand aan de behandeling van de startnotitie in de commissievergadering, wordt een informerende presentatie gegeven met betrekking tot de inhoud van de Wet inburgering 20.. en de ingezette koers. Tijdens de behandeling van de startnotitie kan vervolgens op basis van de geformuleerde uitgangspunten input worden meegegeven aan het college ten behoeve van de verdere beleidsontwikkeling.

Maatschappelijke partners en de adviesraden van de drie gemeenten zijn eerder uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst, waarbij zij input hebben kunnen leveren ten behoeve van de beleidsontwikkeling. Daarbij zijn ideeën en suggesties gedaan met betrekking tot de inrichting van het nieuwe inburgeringsstelsel en de mogelijke rollen van maatschappelijke partners hierbinnen. Ook is de problematiek binnen het huidige inburgeringsstelsel besproken. In september wordt een vervolg gegeven aan de eerdere bijeenkomst voor maatschappelijke partners. Bezien wordt hoe de huidige doelgroep (ervaringsdeskundig ten aanzien van het huidige inburgeringsstelsel) betrokken kan worden.

Financiën

Het vaststellen van de startnotitie heeft geen financiële consequenties. De incidentele invoeringskosten in 2020 voor de Wet inburgering zijn reeds opgenomen in de begroting via de bijdrage voor W&I aan Leidschendam-Voorburg. Wel brengt de nieuwe Wet inburgering vanaf 2021 structurele lasten met zich mee, waarvoor de gemeente middelen ontvangt van het rijk. Voor de uitvoeringskosten ontvangt de gemeente een integratie-uitkering, waarvan in de meicirculaire al een indicatie is gegeven. Vooralsnog gaat het in 2020 om € 52.180, in 2021 om € 39.568, in 2022 om 87.940 en in 2023 en verder om € 96.745. In de decembercirculaire volgt nog een bijstelling aan de hand van de nieuwste gegevens. Middelen voor de inburgeringsvoorzieningen ontvangt de gemeente middels een specifieke uitkering. De hoogte daarvan moet nog bekend worden gemaakt. Ondanks de onduidelijkheden, is er vooralsnog geen reden om aan te nemen dat de budgetten ontoereikend zullen zijn.

Risico's

Aan het vaststellen van de startnotitie zijn geen risico's verbonden.

Duurzaamheid

Door het zorgdragen voor een gedegen inburgeringstraject, wordt bijgedragen aan een duurzame aanpak op andere beleidsterreinen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. H.I.P. Oppatja,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester